

Gemeenteraad Leudal
Postbus 3008
6093 ZG HEYTHUYSEN

Ons kenmerk Z/26/215611/676073
Uw kenmerk
Behandeld door J.M.G. Heideman

Telefoonnummer (0475) 85 90 00
E-mail info@leudal.nl
Internet <https://www.leudal.nl/>

Datum 16 juni 2026
Verzenddatum 16 juni 2026

Onderwerp Raadsinformatiebrief over Convenant gewasbescherming -
intentieovereenkomst

Geachte heer/mevrouw,

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is een actueel thema. Het gebruik hiervan en de effecten op de omgeving leiden tot vraagstukken met name in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gevoelige functies zoals woningbouw, de gezondheid van omwonenden en de bescherming van natuur en water.

Dit alles zorgt voor onrust en onduidelijkheid bij het mogelijk maken van nieuwe gevoelige functies in de nabijheid van agrarische functies. Landelijk wordt gewerkt aan een nieuwe stap in de verduurzaming van de landbouw met de start van het proces voor een nationaal convenant gewasbeschermingsmiddelen. Hierin worden bindende afspraken gemaakt over het terugdringen van schadelijke chemische middelen. De uitwerking van dit convenant zal nog enige tijd in beslag nemen.

Op lokaal niveau wordt door de gemeente Weert, Nederweert en Leudal gewerkt aan een eigen convenant als eerste stap naar het beperken van risico's voor gezondheid en milieu. Alvorens met de verdere uitwerking gestart kan worden, wordt voorgesteld een intentieovereenkomst met partijen aan te gaan. Met deze intentieovereenkomst spreken partijen de gezamenlijke ambitie uit om tot een convenant met concrete afspraken over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te komen.

Het proces tot nu toe

De raad van de gemeente Weert heeft het college opgedragen een convenant over het gebruik van gewasbescherming aan te gaan met diverse partijen. De gemeente Leudal en Nederweert hebben verzocht om hierbij aan te mogen sluiten zodat een eenduidige regionale aanpak gehanteerd kan worden. Er hebben diverse ambtelijke overleggen plaatsgevonden.

Bij deze gesprekken zijn ambtenaren uit de gemeente Weert, Nederweert en Leudal betrokken, de Natuur- en milieufederatie de LLTB, de Koninklijke Algemene Vereniging voor bloembollencultuur (KAVB), enkele agrarische ondernemers en de GGD.

Verbetering leefomgeving inwoners

In het convenant worden concrete afspraken opgenomen over de vermindering van blootstelling van de leefomgeving aan gewasbeschermingsmiddelen. Dit levert positieve gezondheidseffecten op voor de desbetreffende inwoners (met namen rond woonkernen).

De gemeente heeft geen middelen om via wetgeving het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te reguleren. Door in overleg met de diverse partijen de intentieovereenkomst en het convenant op te stellen, ontstaat er wederzijds begrip tussen de diverse deelnemende partijen. Dit levert draagvlak om op daadwerkelijk tot concrete stappen te komen die leiden tot een vermindering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Gemeente neemt signalen serieus

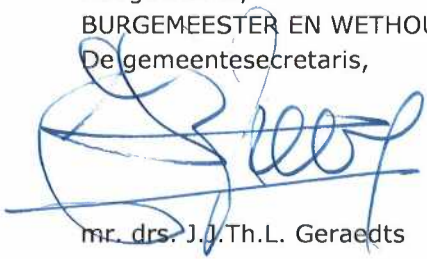
Van inwoners komen er regelmatig vragen binnen over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de mogelijkheden om dit te beperken. Men maakt zich terecht zorgen over de gezondheid. Het opstellen van een intentieovereenkomst en uiteindelijk een convenant waar het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen wordt beperkt, is een duidelijk signaal dat de gemeente hier serieus mee bezig is. Ook maakt het duidelijk dat de gemeente de gezondheid van haar inwoners serieus neemt.

Van agrariërs komen signalen binnen dat zij bij het spuiten van gewasbeschermingsmiddelen negatief worden benaderd door omwonenden en burgers. Een ongewenste ontwikkeling omdat de agrariërs voldoen aan de wetgeving en 'gewoon' hun werk uitvoeren. Door het opstellen van een convenant waar agrariërs en de LLTB bij betrokken zijn, wordt voor inwoners duidelijk dat ook de agrariërs het belangrijk vinden om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te beperken en rekening willen houden met de gezondheid van omwonenden. Dit kan een positieve impact hebben naar de omgeving en omwonenden.

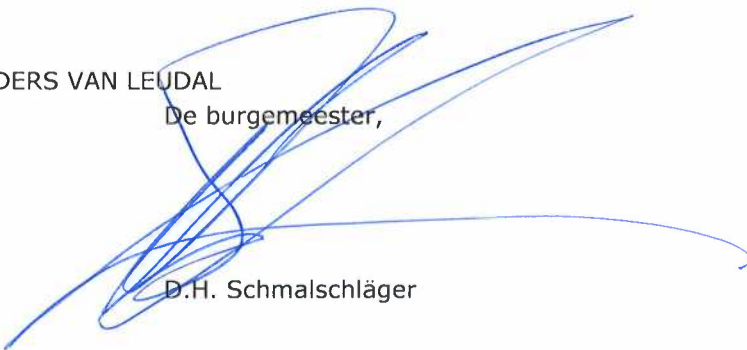
Wij hebben dan ook besloten om de intentieovereenkomst te ondertekenen. Deze treft u als bijlage aan bij deze brief.

Hoogachtend,
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL
De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts

D.H. Schmalschläger

Bijlage(n)

Intentieovereenkomst

Intentieverklaring Gewasbeschermingsmiddelen

Partijen

1. De publiekrechtelijke rechtspersoon **Gemeente Weert**, zetelende te Weert, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door ...
2. De publiekrechtelijke rechtspersoon **Gemeente Nederweert**, zetelende te Nederweert, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door ...
3. De publiekrechtelijke rechtspersoon **Gemeente Leudal**, zetelende te Leudal, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door ...
4. De vereniging **Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB)**, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door ...
5. De stichting **Natuur en Milieufederatie Limburg**, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door ...
6. De vereniging **Koninklijke Algemene Vereniging voor Bloembollencultuur (KAVB)**, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door ...

hierna gezamenlijk te noemen: “partijen”,

Overwegende dat

- De agrarische sector een belangrijke economische en maatschappelijke rol vervult binnen het grondgebied van de gemeenten;
- Bij verschillende teelten gebruik wordt gemaakt van gewasbeschermingsmiddelen;
- Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen maatschappelijke vragen oproept, in het bijzonder over mogelijke effecten op de gezondheid van omwonenden, gebruikers en op de kwaliteit van de leefomgeving;
- GGD Limburg-Noord een adviserende en informerende rol heeft bij het thema gewasbeschermingsmiddelen en spuitzones. Primair doel van de GGD Limburg-Noord is het beschermen van de publieke gezondheid in de leefomgeving. De GGD Limburg-Noord adviseert gemeenten over de gezondheidsrisico's en het inrichten van een gezonde leefomgeving (advies op maat bij initiatieven en input voor gemeentelijk beleid op dit thema);
- Partijen het belang onderschrijven van een duurzame landbouw met weerbare teeltsystemen, waarin het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen waar mogelijk wordt voorkomen en waar noodzakelijk zorgvuldig en met zo min mogelijk emissies plaatsvindt;

- landelijke ambities, waaronder de Toekomstvisie Gewasbescherming 2030, gericht zijn op een omslag naar geïntegreerde gewasbescherming met minimale emissies en residuen waarbij we aansluiten op landelijke terminologie bij beslissingskader;
- samenwerking tussen gemeenten, landbouworganisaties en maatschappelijke organisaties noodzakelijk is om te komen tot gedragen en effectieve afspraken;

Spreeken de volgende intenties uit

Artikel 1 – Doelstelling

Partijen beogen de samenwerking te intensiveren met als doel te komen tot een Convenant Gewasbeschermingsmiddelen voor het grondgebied van de gemeenten Weert, Nederweert en Leudal.

Het beoogde convenant zal gericht zijn op:

- Het verminderen van blootstelling van de leefomgeving aan gewasbeschermingsmiddelen;
- Het stimuleren van weerbare teelten en geïntegreerde gewasbescherming;
- Het terugdringen van emissies van gewasbeschermingsmiddelen naar lucht, bodem en water;
- Het vergroten van transparantie en wederzijds begrip tussen sector en omgeving;
- Het realiseren van een actielijst, planning, evaluatie en bijsturing.

Artikel 2 – Uitgangspunten

De samenwerking tussen partijen bij de totstandkoming van het Convenant Gewasbeschermingsmiddelen is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Partijen benaderen vraagstukken rondom gewasbeschermingsmiddelen vanuit een open houding. Praktijkkennis van agrariërs, ecologische en gezondheidskennis van maatschappelijke organisaties en terzake deskundigen en de publieke verantwoordelijkheid van overheden worden in samenhang ingebracht;
- Doel van de samenwerking is gezamenlijke kennisontwikkeling en wederzijds begrip.
- Doel van de samenwerking bij te dragen aan een gezamenlijke plan voor de uit te voeren werkzaamheden.

Artikel 3 – Proces

- Partijen streven ernaar om in september 2026 tot een ondertekend convenant te komen;

- Partijen richten een gezamenlijke werkgroep in voor de uitwerking van het convenant;
- Een werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers vanuit NMFLimburg, KAVB, LLTB en gemeenten, bereidt de stukken (convenant, persbericht, overige processtukken) voor en brengt deze ter afstemming in bij de werkgroep tijdens de geplande bijeenkomsten;
- Om het proces vlot te laten verlopen stelt de huidige werkgroep het convenant op, waarbij partijen die geen onderdeel uitmaken van de werkgroep, in de vorm van een lerend netwerk, een adviserende rol krijgen bij het proces op het moment dat er een uitgewerkte versie van de convenant beschikbaar is;
- Naast de betrokken belangenorganisaties wordt het van belang geacht dat ook relevante terreineigenaren, agrarische ondernemers en lokale (burger)organisaties worden betrokken bij het proces, zodat een brede vertegenwoordiging en inbreng vanuit de praktijk en de lokale gemeenschap wordt geborgd.

Artikel 4 – inhoud beoogd convenant

Het convenant zal naar verwachting afspraken bevatten over.

- Het verminderen van blootstelling van de leefomgeving aan gewasbeschermingsmiddelen in het bijzonder rondom de woonkernen;
- Toepassing van alternatieven en innovatieve technieken;
- Monitoring en gegevensdeling;
- Communicatie en transparantie richting omgeving;
- Rollen en verantwoordelijkheden van betrokken partijen.

Artikel 5 – Communicatie

- Partijen communiceren in gezamenlijkheid en met één boodschap.
- Hiervoor wordt bij iedere gemeente op de website een loket ingericht met Q+ A vragen. Overige vragen worden centraal beantwoordt, zodat iedere gemeente eenzelfde antwoordt geeft aan de vraagstellers

Artikel 6 – Juridische bepalingen

- Deze intentieverklaring is niet juridisch afdwingbaar.
- Publiekrechtelijke bevoegdheden van partijen blijven onverkort van toepassing.
- Geschillen worden in onderling overleg opgelost.

Ondertekening

ondertekend te Weert op 25 juni 2026

Namens:

Gemeente Weert

Gemeente Nederweert

Gemeente Leudal

LLTB

Natuur en Milieufederatie Limburg

KAVB